

Onderzoek 'Wereldproblemen en Seks'

1V Jongerenpanel 24 oktober 2014

Over dit onderzoek

Aan dit online onderzoek in samenwerking met dance4life, gehouden van 15 tot en met 23 oktober 2014, deden 1641 jongeren mee. 622 daarvan hebben aangegeven geslachtsgemeenschap te hebben gehad.

Over het 1V Jongerenpanel

Het 1V Jongerenpanel van het tv- en radioprogramma EenVandaag bestaat uit ruim 3000 jongeren tussen de 12 en 24 jaar. De uitslag van de peilingen onder het 1V Jongerenpanel zijn na weging representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land.

Over dance4life

dance4life geeft seksuele voorlichting en gebruikt muziek en dans om jongeren te betrekken en inspireren. Bovendien motiveert dance4life jongeren om zelf in actie te komen en de verspreiding van hiv en aids wereldwijd terug te dringen. Het Nederlandse initiatief vindt inmiddels plaats in 20 landen verspreid over 5 continenten.

Voor meer informatie over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Joeri Veen: joeri.veen@eenvandaag.nl , 06-54773687

1. Samenvatting

Helpt seksueel actieve jongeren vrijt onveilig

Seksueel actieve jongeren vertonen ondanks seksuele voorlichting vaak risicovol gedrag. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag en dance4life onder ruim 1600 leden van het 1V Jongerenpanel. De helft (49%) van de seksueel actieve deelnemers heeft wel eens geslachtsgemeenschap gehad zonder condoom, zonder zeker te weten dat de bedpartner SOA-vrij was. Drie op de tien (31%) zelfs meerdere keren. De onveilig vrijende jongeren lijken zich er niet erg druk over te maken: twee derde (65%) heeft zich nooit op SOA's laten testen.

De cijfers over seksueel gedrag zijn opvallend, omdat de meeste deelnemers wel seksuele voorlichting hebben gehad. De overgrote groep (87%) op school en vier op de tien (43%) van ouders. Voorlichting thuis ligt gevoelig: de meeste jongeren (67%) vinden het gênant om met ouders over seks te praten. Andere belangrijke bronnen van seksuele kennis zijn zoeken op het internet (44%) en gesprekken met vrienden (43%).

HIV/aids: taboe

Volgens bijna de helft (46%) van de deelnemers is HIV/aids nog een taboe in Nederland. Slechts één op de vijf jongeren (21%) zou er open over zijn als ze HIV-positief waren. Eveline Aendekerk, directeur dance4life: "Ook wij zien op de scholen waar we voorlichting geven dat aids nog steeds een groot taboe is. Jongeren denken vaak dat aids een ver van je bed show is, en eigenlijk helemaal niet zo'n groot probleem meer is. Dat klopt niet, want nog elke dag raken er 6.000 mensen geïnfecteerd met hiv. Daarom lanceren wij vandaag de campagne Ermelo4Ermelo, waarin we laten zien dat aids nog lang niet onze wereld uit is."

Prioriteit wereldproblemen

De organisatie dance4life wil met een vandaag gelanceerde campagne laten zien dat aids nog lang niet onze wereld uit is. Jongeren schatten terecht in dat HIV/aids wereldwijd een belangrijke doodsoorzaak is: 56% wijst dit probleem aan als belangrijke doodsoorzaak in een uitgebreide lijst. Alleen honger wordt vaker genoemd. Daarmee komt HIV op de tweede plaats, hetgeen overeenkomt met de werkelijkheid. Enkel verkeersongevallen zijn wereldwijd een grotere veroorzaker van doden onder jongeren. Deelnemers vinden echter dat bestrijding van aids geen prioriteit heeft: gebrek aan schoon drinkwater, oorlog, terrorisme, milieuvervuiling, gebrek aan onderwijs, honger, armoede en kanker zijn volgens deelnemers urgentere wereldproblemen.

1. Introductie

Welkom bij het onderzoek 'Wereldproblemen en Seks'

Jouw beleving staat centraal in dit onderzoek over wereldproblemen en seks in samenwerking met dance4life. Onderwerpen die dicht of juist ver van je af staan maar waar je zeker een mening over hebt!

LET OP: We benadrukken graag dat onze onderzoeken altijd ANONIEM zijn en dat EenVandaag altijd zorgvuldig en discreet met jouw gegevens omgaat.

We beginnen met een aantal vragen over zorgen die je hebt over wereldproblemen en problemen in Nederland.

2. Resultaten **N = 1641**

Deze zomer speelden er een aantal internationale crises op, zoals de ramp met vlucht MH17, het conflict tussen Rusland en Oekraïne, het oprukken van IS (Islamitische Staat, voorheen ISIS) in onder andere Irak en de Ebola epidemie. Houden deze zaken jou bezig?

In hoeverre maak jij je zorgen om de gevolgen van de onderstaande crises voor Nederland?

Als je niet gehoord hebt van de crisis, vink dan 'weet niet / geen mening' aan.

	Veel zorgen	Een beetje zorgen	(Bijna) geen zorgen	Weet niet / geen mening
Conflict Rusland-Oekraïne	14%	53%	31%	2%
Oprukken Islamitische Staat (IS/ISIS)	32%	48%	19%	1%
Ebola epidemie	26%	44%	30%	0%
Oorlog in Syrië	9%	38%	51%	3%

De crises op de vorige pagina gaan vaak over specifieke, tijdelijke gevallen. Er zijn echter ook 'wereldproblemen' in bredere zin: problemen die niet een losstaand geval zijn maar die langduriger plaatsvinden.

Welk van de onderstaande wereldproblemen zouden wat jou betreft als eerste aangepakt moeten worden? Kies er drie.

Selecteer drie problemen. Als je zelf een wereldprobleem wil toevoegen, doe dat dan bij anders/namelijk.

Uitslag in top-10 vorm.

1. Tekort of gebrek aan schoon drinkwater	45%
2. Oorlog	44%
3. Terrorisme	37%
4. Milieuvervuiling	32%
5. Tekort of gebrek aan onderwijs	31%
6. Honger	28%
7. Armoede	26%
8. Kanker	25%
9. Aids / HIV	15%
10. Overgewicht	6%

Zou jij je inzetten om de door jou gekozen wereldproblemen aan te pakken, of doe je dat al?

Met inzetten bedoelen we: aan een goed doel geven, zelf activiteiten ontwikkelen of aan een demonstratie meedoen.

Ja, dat zou ik willen doen	49%
Ja, dat doe ik al	20%
Nee	17%
Weet ik niet / geen mening	14%

We leggen je nu twee keer dezelfde lijst met doodsoorzaken onder jongeren voor.

Wat denk jij dat in Nederland de drie belangrijkste doodsoorzaken zijn onder jongeren tussen de 10 en de 19 jaar?

Kruis drie antwoorden aan. Als je het niet weet, gok dan wat de drie belangrijkste zijn.

Uitslag in top 15-vorm

1. Verkeersongelukken	88%
2. Zelfdoding	71%
3. Kanker	56%
4. Erfelijke afwijkingen / bloedziekten	41%
5. Overgewicht	13%
6. Hersenvliesontsteking	7%
7. Infecties aan de luchtwegen	7%
8. Verdrinking	6%
9. (oorlogs)Geweld	6%
10. Epilepsie	2%
11. Aids/HIV	3%
12. Diarree / uitdroging	1%
13. Honger	0% (5x geselecteerd)
14. Ebola	0% (1x selecteerd)
15. Malaria	0% (niet geselecteerd)

Wat denk jij dat wereldwijd de drie belangrijkste doodsoorzaken zijn onder jongeren tussen de 10 en de 19 jaar?

Kruis drie antwoorden aan. Als je het niet weet, gok dan wat de drie belangrijkste zijn.

Uitslag in top 15-vorm

1. Honger	63%
2. Aids/HIV	56%
3. (oorlogs)Geweld	52%
4. Diarree / uitdroging	50%
5. Malaria	28%
6. Kanker	14%
7 / 8. Zelfdoding	8%
7 / 8. Ebola	8%
9. Verkeersongelukken	7%
10. Erfelijke afwijkingen / bloedziekten	7%
11. Infecties aan de luchtwegen	4%
12. Overgewicht	3%
13. Hersenvliesontsteking	1%
14. Verdrinking	1%
15. Epilepsie	0% (1x geselecteerd)

Geef jij wel eens geld aan goede doelen?

Nee, nooit	18%
Ja, soms	66%
Ja, minstens een vast bedrag per periode	14%
Weet niet / geen mening	2%

Je hebt aangegeven dat je soms of regelmatig geld aan een goed doel geeft.

In welke categorie valt dit goede doel?

Je kunt meerdere antwoorden aankruisen omdat je misschien aan meerdere goede doelen geeft.

Gezondheid	64%
Internationale hulp	44%
Natuur en Milieu	36%
Welzijn	23%
Weet ik niet	7%

In het tweede deel van dit onderzoek stellen we je een aantal vragen over seksualiteit.

LET OP: We benadrukken graag dat onze onderzoeken altijd ANONIEM zijn en dat EenVandaag altijd zorgvuldig en discreet met jouw gegevens omgaat. Soms vragen we in open vragen om een toelichting en soms specifiek om je telefoonnummer. Dat is uiteraard nooit verplicht en als je de open vragen invult gaan wij zeer zorgvuldig met je gegevens om.

Waar heb jij de meeste kennis vandaan over seksualiteit?

Je kan meerdere antwoorden aankruisen.

Voorlichting door ouder(s)	34%
Voorlichting op school	60%
Zoeken op internet	44%
Seksfilmpjes / porno op het internet	21%
Gesprek met vriend(en)	43%
Gesprek met huisarts	1%
Uit de media	25%
Uit de praktijk	19%

Met seksuele voorlichting bedoelen we een gesprek of een les over seks, bv. over het gebruik van voorbehoedsmiddelen of het voorkomen van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's).

Heb jij seksuele voorlichting gehad?

Je kan meerdere antwoorden aankruisen.

Ja, van mijn ouder(s) / opvoeder(s)	43%
Ja, op school	87%
Ja, van iemand anders	4%
Nee	7%

Wie is wat jou betreft als eerste verantwoordelijk voor het geven van seksuele voorlichting?

Ouders	63%
School	28%
Voorlichting is niet nodig	2%
Weet niet / geen mening	7%

Als je het nu bekijkt, waar had je dan méér voorlichting over willen hebben?

Je kan meerdere antwoorden aankruisen.

Voorkomen van zwangerschap	6%
Vormen van anticonceptie	7%
(Voorkomen van) soa's	16%
(Voorkomen van) hiv / aids	11%
Seksuele normen en warden	26%
Werking van het menselijk lichaam	8%
De eerste keer seks	32%
Seksuele technieken	18%
Het stellen van grenzen rond seks	21%
Homoseksualiteit	13%
Ik had niet meer voorlichting willen hebben	29% (exclusief antwoord)
Weet niet geen mening	9% (exclusief antwoord)

Geef aan of je het eens of oneens bent met de volgende stelling:

'Ik vind het gênant om met mijn ouders over seks te praten.'

Eens	67%
Oneens	26%
Weet niet / geen mening	7%

(jongeren die seksuele voorlichting van ouders/verzorgers hebben gehad)

Over welke van onderstaande onderwerpen heb je met je ouders/verzorgers wel eens gesproken?

Vink alles aan wat je met je ouders/verzorgers besproken hebt.

Top 10

1. Voorkomen van zwangerschap	69%
2. Vormen van anticonceptie	58%
3. Seksuele normen en waarden	52%
4. (Voorkomen van) soa's	50%
5. Werking van het menselijk lichaam	48%
6. Homoseksualiteit	47%
7. Het stellen van grenzen rond seks	47%
8. (Voorkomen van) hiv / aids	36%
9. De eerste keer seks	27%
10. Seksuele technieken	6%
Geen van bovenstaande onderwerpen	3%
Weet ik niet	5%

(jongeren die seksuele voorlichting op school hebben gehad)

Over welke van onderstaande onderwerpen heb je op school voorlichting gehad?

Kruis alle onderwerpen aan die besproken zijn.

Top 10

1. (Voorkomen van) soa's	85%
2. Voorkomen van zwangerschap	85%
3. Vormen van anticonceptie	80%
4. Werking van het menselijk lichaam	80%
5. (Voorkomen van) hiv / aids	73%
6. Homoseksualiteit	46%
7. Het stellen van grenzen rond seks	38%
8. Seksuele normen en waarden	32%
9. De eerste keer seks	15%
10. Seksuele technieken	6%
Geen van bovenstaande	0%
Weet niet	3%

We stellen nu een aantal vragen over jouw seksuele ervaringen. Seks is een breed begrip waar veel verschillende handelingen onder kunnen vallen. Wij stellen specifiek een aantal vragen over het hebben van geslachtsgemeenschap (vaak neuken genoemd), dus niet over andere vormen van seks.

Heb jij wel eens met iemand geslachtsgemeenschap gehad?

Ja	38%
Nee	59%
Wil ik niet zeggen	3%

Hoe belangrijk vind jij het om, als je voor de eerste keer geslachtsgemeenschap met iemand hebt, een condoom te gebruiken?

Heel belangrijk	72%
Een beetje belangrijk	16%
Niet zo belangrijk	5%
Helemaal niet belangrijk	1%
Weet niet / geen mening	7%

Heb jij de eerste keer dat je geslachtsgemeenschap had een condoom gebruikt?

Ja	71%
Nee, maar mijn bedpartner was vooraf getest op SOA's	10%
Nee, en ik wist niet zeker of mijn bedpartner SOA-vrij was	14%
Niet van toepassing / weet ik niet meer	4%

Heb jij wel eens geslachtsgemeenschap gehad zonder condoom, zonder zeker te weten dat de bedpartner SOA-vrij was?

Ja, één keer	18%
Ja, meerdere keren	31%
Nee	50%
Niet van toepassing	1%

Hoe moeilijk vind jij het om tegen je sekspartner te zeggen dat je iets NIET wilt in bed?

Heel moeilijk	3%
Een beetje moeilijk	18%
Niet zo moeilijk	34%
Helemaal niet moeilijk	41%
Weet niet / geen mening	4%

Geef aan of je het met de volgende stelling eens of oneens bent:

'HIV/aids is nog een taboe in Nederland'

Eens	46%
Oneens	38%
Weet niet / geen mening	16%

Als ik HIV/aids zou hebben:

Zou ik dat tegen niemand vertellen	6%
Zou ik dat alleen tegen familie / goede vrienden vertellen	61%
Zou ik daar open over zijn	21%
Weet niet / geen mening	12%

SELECTIE: één keer onveilige geslachtsgemeenschap gehad

Heb jij je wel eens laten testen op SOA's?

Ja, één keer	22%
Ja, meerdere keren	20%
Nee	57%
Niet van toepassing	1%

SELECTIE: meerdere keren onveilige geslachtsgemeenschap gehad

Heb jij je wel eens laten testen op SOA's?

Ja, één keer	14%
Ja, meerdere keren	17%
Nee	69%
Niet van toepassing	0%